

Redegørelse for EØS-udvidelsesaftalens indhold

EØS-udvidelsesaftalen består af en hoveddel med præambel og syv artikler, to bilag, som omhandler henholdsvis tekniske tilpasninger og overgangsordninger, samt en slutakt, som inkluderer afgivne erklæringer og de bilaterale aftaler om finansiering, fisk og landbrug. De bilaterale aftaler indgår som elementer i det samlede forhandlingsresultat. Om aftalens indhold bemærkes følgende:

Udvidelsesaftalens præambel og artikler

Præambelen består af fire korte afsnit, som beskriver udgangspunktet for EØS-udvidelsen. *For det første* henvises der til EU's tiltrædelses-traktat, som blev undertegnet i Athen den 16. april 2003. *For det andet* henvises der til til EØS-aftalens artikel 128, som er EØS-udvidelsens retslige udgangspunkt. *For det tredje* henvises der til de ti nye medlemslandes ansøgninger om at blive kontraherende parter i EØS-aftalen. *For det fjerde* henvises der til, at vilkårene for disse landes deltagelse i EØS-samarbejdet skal fastsættes i en aftale mellem de nuværende kontraherende parter og ansøgerlandene.

Artikel 1 fastslår, at EU's nye medlemslande bliver kontraherende parter til EØS-aftalen. Fra EØS-udvidelsens ikrafttrædelse skal EØS-aftalens bestemmelser være bindende for de nye medlemslande på samme vilkår som for de nuværende aftalparter. Der er ikke tale om nogen udvidelse af EØS-aftalens saglige anvendelsesområde. Som følge af, at EØS-aftalen stadig videreudvikles inden for samarbejdets rammer, fastsættes der en skæringsdato. Denne skæringsdato indebærer, at de nye kontraherende parters forpligtelser omfatter alt EØS-regelværk vedtaget af Det Blandede EØS-udvalg før den 1. november 2002. De resterende EØS-forpligtelser må for de nye kontraherende parters vedkommende vedtages som en særskilt »tillægspakke« i Det Blandede EØS-udvalg, efter at udvidelsesaftalen er trådt i kraft. Tilsvarende skæringsdato findes også i EU's udvidelses-traktat. Stk. 3 giver EØS-udvidelsesaftalens bilag samme retslige status som aftalens hoveddel. Bilagene omhand-

ler tekniske tilpasninger i EØS' *acquis* som følge af udvidelsen samt overgangsordninger til denne. Dette skal ses i sammenhæng med EØS-aftalens artikel 2 a), som gør de retsakter, som er omhandlet i aftalens bilag, til en del af aftalen.

Artikel 2 omhandler to nye protokoller til EØS-aftalen. Den ene protokol omhandler en ny finansieringsordning (protokol 38 *bis*). Den anden protokol (protokol 44) vedrører institutionelle tilpasninger som følge af, at fire beskyttelsesklausuler fra EU's tiltrædelses-traktat inkorporeres i EØS-aftalen. Endvidere er der tale om tekniske justeringer af henholdsvis EØS-aftalens hoveddel og en af protokollerne. Nogle af justeringerne skyldes, at man ikke ændrede EØS-aftalen ved forrige EU-udvidelse i 1995, da Finland, Sverige og Østrig overgik fra EFTA-søjlen til EU-søjlen i EØS. Der foretages desuden nødvendige justeringer som følge af, at Traktaten om Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab ophørte i juli 2002.

Nærmere om bestemmelserne i artikel 2:

Art. 2, stk. 1 a) ændrer EØS-aftalens liste over kontraherende parter som følger: *For det første* slettes Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab fra listen. *For det andet* overføres de tidligere EFTA/EØS-stater, som sluttede sig til EU i 1995 (d.v.s. Finland, Sverige og Østrig) til gruppen af EU-lande. *For det tredje* tilføjes de nye kontraherende parter til listen.

Art. 2, stk. 1 b) laver enkelte tekniske justeringer i de retslige definitioner i EØS-aftalens artikel 2. Under i) begrænses definitionen af EFTA/EØS-lande til at omfatte Island, Liechtenstein og Norge, i overensstemmelse med den faktiske situation siden 1995. Under ii) fjernes henvisningen til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab. Under iii) defineres EU's tiltrædelsesakt af 16. april 2003.

Art. 2, stk. 1 c) fjerner henvisningen til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab fra EØS-aftalens artikel 109. Artikel 109 vedrører tilsynet med EØS-aftalen.

Art. 2, stk. 1 d) justerer EØS-aftalens artikel 117 vedrørende låne- og tilskudsordningen, så-